

Corona pandemie: hoe kan je medicatie op een verantwoorde manier thuis leveren?

Thuislevering van voorschriftplichtige geneesmiddelen is slechts uitzonderlijk toegelaten. Uiteraard is het noch realistisch noch wenselijk om thuislevering te veralgemenen, ook niet in de huidige omstandigheden. Mensen die niet besmet zijn, blijven immers gewoon welkom in de apotheek mits de nodige voorzorgsmaatregelen gerespecteerd worden.

1. Beperk thuislevering tot mensen die de symptomen van COVID 19 vertonen of om een andere reden het huis niet kunnen verlaten en geen beroep kunnen doen op een gezonde mantelzorger.
2. Ook in tijden van de coronapandemie, werken we zoveel en zolang mogelijk met de reguliere processen. Dat betekent dat in principe jijzelf of iemand van het bestaande apotheekteam voor de thuislevering instaat, om zo maximaal de kwaliteit van farmaceutische zorg te garanderen, samen met een correcte en vlotte afhandeling van administratie en betaling.
Dit proces wordt momenteel in sommige regio's ondersteund door de lokale beroepsvereniging aan de hand van een versnelde implementatie van een Apotheek 3.0 pilootproject voor thuislevering door een apotheker of farmaceutisch-technisch assistent en dit voor een groep van verschillende apotheken. Ook vennootschappen die verschillende apotheken beheren, kunnen een gekwalificeerde medewerker vrijstellen. Lokale samenwerking tussen beide is mogelijk. Ook kan overwogen worden of stagiairs, die zich tijdelijk vrijwillig aansluiten bij het apotheekteam, onder dezelfde voorzorgsmaatregelen hiervoor kunnen ingezet worden.

Wat de voorschriftplichtige geneesmiddelen betreft, enkel de eerste twee mogelijkheden zijn reglementair in orde. De optie die volgt, nummer 3, is dit niet en dus enkel tijdelijk en uitzonderlijk geldig in deze crisisperiode:

3. Als je uitzonderlijk een beroep moet doen op derden, gaat de voorkeur naar een gemandateerde van de patiënt. Wie kan deze derde zijn?
 - 3.1. Buren, vrienden of familie die betrokken zijn, thuis zitten en zich willen inzetten om deze crisis mee te bedwingen
 - 3.2. Thuisverpleegkundige of familiale hulp aan huis die de patiënt andere zorg verstrekt
 - 3.3. Een lid van een vrijwilligersorganisatie voor ziekenzorg of andere lokale verenigingen voor zover de vrijwilligers zelf niet besmet zijn en niet tot de risicogroepen behoren én zich engageren om bijkomende voorzorgsmaatregelen te nemen (*Zie 4. Hoe gebeurt de afhandeling van medicatieoverdracht met/voor een (mogelijks) besmette patiënt en 3. Wat moet ik doen na contact met een mogelijks besmette persoon?*)
 - 3.4. Vanuit ondersteuning door de lokale overheid, medewerkers van de gemeente of het OCMW of een lid van een vrijwilligersnetwerk, opgezet door die lokale overheid, en onder dezelfde voorzorgsmaatregelen
 - 3.5. Andere vrijwilligers die zich aanbieden kan je overwegen als de voorgaande oplossingen niet beschikbaar zijn en de vrijwilliger in kwestie bereid is een [vrijwilligersovereenkomst](#) af te sluiten.

4. In het KB 2009 zijn de voorwaarden en instructies voor apothekers bij thuislevering beschreven.¹²

- De levering moet gebeuren op een wijze die het recht van de patiënt op bescherming van zijn privé - leven eerbiedigt.
- De apotheker moet erover waken dat de levering gebeurt met inachtneming van de vereisten van zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden inzake [farmaceutische zorg](#).
- De levering moet gebeuren vanuit de apotheek.
- De geneesmiddelen en medische hulpmiddelen moeten afgeleverd, verzonden en geleverd worden volgens de vereiste voorwaarden, met name inzake bewaring, zodat de kwaliteit en de werkzaamheid ervan bewaard blijven.
- Het geneesmiddel voor menselijk gebruik moet gebeurlijk worden verzonden in een verzegelde verpakking die de naam en het adres van de patiënt draagt.
- De apotheker moet de levering verzekeren binnen de 2 werkdagen na de ontvangst van de bestelling, tenzij anders overeengekomen met de patiënt. Kan de apotheker die termijn niet respecteren, dan moet hij de patiënt zo snel mogelijk informeren.
- Indien de aard van de geleverde geneesmiddelen, medische hulpmiddelen dit vereist, moet de apotheker een snelle levering verzekeren aangepast aan die aard.
- De apotheker moet zich ervan verzekeren dat het geneesmiddel, het medisch hulpmiddel zoals geleverd overeenkomt met de bestelling van de patiënt
- Het geneesmiddel mag slechts worden geleverd mét bijsluiter
- De volgende gegevens zijn vermeld op de geneesmiddel
 - de identiteit van de apotheker(s)-titularis(sen), zijn/hun telefoonnummer en het geografisch adres van de apotheek, waar de patiënt desgevallend met zijn klachten terecht kan;
 - de openingsuren van de apotheek;
 - alle gegevens opgenomen in de bijsluiter die de gebruikswijze beschrijft;
 - de prijs van het geneesmiddel voor menselijk gebruik of medisch hulpmiddel, alle taksen inbegrepen, alsook in voorkomend geval, de kosten van levering;
 - de betalings- of uitvoeringsmodaliteiten;
 - een waarschuwing dat verzonden geneesmiddelen voor menselijk gebruik niet teruggenomen worden, behalve in geval van gebrek; indien noodzakelijk kan voor medische hulpmiddelen dezelfde waarschuwing voorzien worden;
 - de aangeboden farmaceutische zorg na verstrekking en de bestaande waarborgen;
 - een expliciete uitnodiging om de bijsluiter aandachtig te lezen;

¹ Art.28 van het boven vermelde KB van 21 januari 2009

5. Pakjesdiensten, al dan niet betalend, kunnen enkel ingeschakeld worden voor parafarmacie en voorschriftvrije geneesmiddelen.

Ten overvloede herhalen we dat de titularis steeds verantwoordelijk blijft voor de farmaceutische zorg bij de aflevering van alle geneesmiddelen. Bevraging van de patiënt en advies moeten schriftelijk, telefonisch of met andere technologische middelen gebeuren.

Enkele praktische wenken die van toepassing zijn voor elke thuislevering:

- Vermeld op elk geneesmiddel de naam van de patiënt, de posologie en gebruiksaanwijzingen
- Voorzie de contactgegevens van de apotheek bij elke levering en maak duidelijk dat de patiënt telefonisch bijkomende vragen kan stellen over zijn medicatie
- Verzamel alle verpakkingen voor één patiënt in één gesloten zakje (1 zakje per patiënt) en doe er een tweede zakje per gezin rond zodat de eerste zakjes niet gecontamineerd kunnen worden
- Degene die de thuislevering doet verwijdert het buitenste zakje op het moment van de levering, zet de zakjes voor de deur of in de brievenbus, belt aan en neemt minstens 1,5 meter afstand
- De betaling gebeurt best contactloos (mobile pay, overschrijving, ...)
- De overdracht van een elektronisch voorschrift gebeurt best contactloos door de RID-code numeriek of d.m.v. een foto van de barcode te bezorgen aan de apotheker (mail, SMS, ...). Een papieren voorschrift moet fysiek overhandigd worden. Handhygiëne is in dat geval essentieel.